

1 Care sunt condițiile pentru obținerea divorțului?

Căsătoria poate fi desfăcută prin divorț de un ofițer al stării civile sau de un notar în baza acordului comun al soților, în urma unei cereri scrise comune, sau de o instanță judecătorească, în baza unei acțiuni introduse de unul dintre soți împotriva celuilalt. Ultimul scenariu se aplică în cazul în care soții nu ajung la un acord cu privire la divorț sau la circumstanțele referitoare la divorț sau în cazul în care un funcționar al stării civile nu are competența să admită cererea de divorț.

2 Care sunt motivele de divorț?

Un ofițer al stării civile sau un notar poate acorda divorțul în baza acordului soților, în urma unei cereri scrise comune și dacă ambii soți locuiesc în Estonia. Un divorț poate fi pronunțat de o instanță în baza unei acțiuni introduse de unul dintre soți împotriva celuilalt, în cazul în care relațiile conjugale au încetat definitiv. Relațiile conjugale au încetat în cazul în care soții nu mai au o coexistență conjugală și există motive să se creadă că soții nu își vor relua coabitarea. Se presupune că raporturile conjugale au încetat dacă soții au trăit despărțiți o perioadă de cel puțin doi ani.

3 Care sunt efectele juridice ale unui divorț în ceea ce privește:

3.1 relațiile personale dintre soți (de exemplu numele de familie)

Divorțul nu afectează relațiile personale dintre soți. La pronunțarea divorțului, instanța sau ofițerul stării civile poate să aprobe, la cererea unei persoane, revenirea la numele dinaintea căsătoriei, în caz contrar menținându-se numele preluat la căsătorie.

3.2 împărțirea bunurilor soților

Prin pronunțarea divorțului, bunurile soților sunt împărțite între aceștia conform regimului lor matrimonial. În cazul regimului comunității legale, bunurile comune sunt împărțite, în general, în părți egale între soți, conform dispozițiilor privind încetarea proprietății comune. Alcătuirea proprietății este stabilită ca fiind cea de la data lichidării regimului matrimonial. Soții nu au obligația de a face partajul proprietății în caz de divorț. Până la împărțirea proprietății lor comune, soții își vor exercita în comun drepturile și își vor îndeplini în comun obligațiile aferente proprietății lor comune. În plus, soții au dreptul să posede în comun orice obiecte care fac parte din proprietatea comună. În cazul lichidării regimului participării la achiziții, se determină atât valoarea bunurilor achiziționate de către soți, cât și creanța financiară care decurge din obligația de participare la bunurile achiziționate.

Dacă soții doresc să își împartă proprietatea la divorț, proprietatea este împărțită în conformitate cu regimul de proprietate ales sau în conformitate cu un acord privind bunurile soților. Dacă soții au semnat un acord privind bunurile lor, acesta încetează la data pronunțării divorțului. Odată cu încetarea acordului privind bunurile soților, în cazul unui divorț, încetează toate drepturile și obligațiile care derivă din acest acord. Proprietatea este distribuită în conformitate cu acordul privind bunurile soților.

3.3 copiii minori ai soților

Divorțul în sine nu afectează răspunderea părintească și părinții păstrează custodia în comun asupra copilului.

În general, părinții ar trebui să cadă de acord cu privire la persoana cu care va locui copilul, la persoana care se va implica în creșterea copilului și în ce mod anume, precum și cu privire la metoda și durata de asigurare a întreținerii. Pensia alimentară lunară pentru un copil nu poate să fie mai mică decât salariul minim lunar stabilit de guvernul estonian.

Dacă părinții nu doresc sau nu pot să își exercite dreptul de custodie comună, fiecare părinte are dreptul să solicite unei instanțe să îi fie transferat, parțial sau integral, dreptul de custodie asupra copilului. Modificările dreptului de custodie nu afectează obligația de a plăti pensia de întreținere.

3.4 obligația de a plăti pensie de întreținere celuilalt soț?

Soțul divorțat are dreptul să primească pensie de întreținere:

până când copilul atinge vârsta de trei ani dacă, după divorț, soțul divorțat este incapabil să se întrețină singur din motive de îngrijire a copilului provenit din căsătorie;

dacă, după divorț, soțul divorțat este incapabil să se întrețină singur din cauza vârstei sau a stării de sănătate și dacă nevoia de ajutor generată de vârstă sau de starea de sănătate exista la data divorțului. Acesta îi poate solicita celuilalt soț divorțat plata unei pensii de întreținere și în cazul în care nevoia de ajutor legată de vârstă sau de starea sa de sănătate exista deja în momentul în care a încetat să beneficieze de dreptul de a obține, din alte motive prevăzute de lege, o pensie de întreținere din partea celuilalt soț. Pensia de întreținere trebuie plătită atât timp cât se așteaptă ca persoana îndreptățită la pensia de întreținere să nu poată obține venituri proprii.

Tatăl unui copil trebuie să asigure întreținerea mamei copilului timp de opt săptămâni înainte de nașterea copilului și douăsprezece luni după aceasta.

O instanță poate scuti, din motive prevăzute de lege, un soț divorțat de obligația de a asigura întreținerea celuilalt soț.

Un soț divorțat îndreptățit să primească pensia de întreținere poate să solicite executarea obligației legale de asigurare a întreținerii numai după ce a introdus o acțiune în acest sens.

4 Ce înseamnă, în termeni practici, termenul legal de „separare legală”?

Soții se consideră a fi separați în mod legal atunci când ei nu mai au o gospodărie comună sau o coexistență matrimonială și când cel puțin unul dintre soți nu dorește în mod clar să o reia sau să o creeze.

5 Care sunt condițiile pentru separarea legală?

Soții locuiesc separat.

6 Care sunt efectele juridice ale separării legale?

Dacă soții sunt separați în mod legal, oricare dintre ei poate:

să pretindă de la celălalt soț toate obiectele care au fost utilizate în interesul familiei, dacă soțul are nevoie de obiecte în gospodăria sa separată și acesta are un interes legitim în a continua să le folosească. Toate obiectele de mobilier standard dintr-o gospodărie familială deținute în comun se împart între soți pe baza principiului echității. În general, ambii soți pot să depună o cerere pentru a obține efectele personale aflate în proprietatea lor individuală. Întreaga proprietate aflată în proprietate comună (de exemplu, în special, în proprietatea comună a soților) se împarte în mod echitabil și ținând cont de interesele fiecărui soț și ale copiilor;

să solicite celuilalt soț să transfere locuința comună a familiei sau o parte din aceasta în folosul său exclusiv, dacă acest lucru este necesar în scopul evitării unor conflicte personale majore. Deși, în primul rând și înainte de toate, acest lucru ar trebui să se bazeze pe drepturile preferențiale ale proprietarului locuinței, aceasta poate fi lăsată în folosința soțului care nu este proprietar, dacă instanța consideră necesar acest lucru atunci când ia în considerare mijloacele ambilor soți și interesele copiilor.

Dacă soții sunt separați în mod legal, fiecare soț trebuie să asigure întreținerea sub forma unor sume bănești plătite regulat pentru a acoperi cheltuielile generate de celălalt soț în interesul familiei.

7 Ce înseamnă, în practică, termenul „anularea căsătoriei”?

Anularea căsătoriei înseamnă că acea căsătorie este considerată a fi fost nulă încă de la început. O căsătorie poate fi anulată numai prin hotărâre judecătorească.

8 Care sunt condițiile pentru anularea căsătoriei?

Anularea căsătoriei se poate baza doar pe temeiurile de nevalabilitate specificate în Codul familiei (*perekonnaseadus*), adică o instanță poate să anuleze o căsătorie prin intermediul unei acțiuni, dacă:

cerința privind vârsta minimă pentru căsătorie sau privind capacitatea juridică activă a fost încălcată la data căsătoriei;

interdicția privind căsătoria prevăzută în Codul familiei a fost încălcată la data căsătoriei;

cerințele formale prevăzute în Codul familiei au fost încălcate la data căsătoriei;

cel puțin unul dintre soți avea o tulburare mentală temporară sau era incapabil să își exercite voința din orice alt motiv la data la care s-a încheiat căsătoria; căsătoria s-a încheiat în mod fraudulos sau sub constrângere, inclusiv prin ascunderea stării de sănătate sau a altor detalii personale ale unuia dintre soți, în condițiile în care respectivele detalii erau pertinente pentru valabilitatea căsătoriei;

una dintre părți nu a avut intenția de a-și îndeplini obligațiile generate de statutul de soț/soție, însă căsătoria a fost încheiată în alte scopuri, în special cu intenția de a obține dreptul de ședere în Estonia (căsătorie de conveniență).

soții aparțin același sex, în urma unei schimbări a sexului, survenită în timpul căsătoriei.

În plus, o căsătorie este considerată a fi nulă, dacă:

a fost încheiată între persoane de același sex;

încheierea căsătoriei a fost confirmată de o persoană care nu are competența de ofițer de stare civilă; sau

cel puțin una dintre părți nu și-a exprimat dorința de a încheia căsătoria.

9 Care sunt efectele juridice ale anulării căsătoriei?

Prin anularea căsătoriei se consideră că acea căsătorie a fost nulă încă de la început, cu excepția cazului în care căsătoria a fost anulată ca urmare a unei căsătorii între persoane de același sex, caz în care căsătoria este anulată în temeiul intrării în vigoare a unei hotărâri judecătorești. Persoanele a căror căsătorie a fost anulată nu mai au, una față de cealaltă, drepturile și obligațiile care derivă din căsătorie (inclusiv acelea care derivă din orice acord privind bunurile soților, care este, de asemenea, considerat nul).

Dacă o căsătorie este anulată din cauză că unul dintre viitorii soți i-a ascuns celuilalt faptul că era deja căsătorit sau l-a influențat pe celălalt soț să se căsătorească prin fraudă sau constrângere, o instanță poate să dispună ca acea persoană să plătească pensie de întreținere persoanei cu care a încheiat căsătoria nulă, prin aplicarea normelor privind asigurarea întreținerii unui soț. La cererea părții care a fost convinsă în mod ilegal să se căsătorească, o instanță poate să aplice dispozițiile privind proprietatea maritală regimului de proprietate al părților (adică proprietății comune a soților).

Copiii persoanelor a căror căsătorie a fost anulată au aceleași drepturi și obligații ca și copiii persoanelor căsătorite.

10 Există mijloace alternative extrajudiciare pentru rezolvarea chestiunilor legate de divorț, fără recurgerea la instanță?

Un ofițer de stare civilă sau un notar poate să acorde divorțul în baza acordului dintre soți. Efectele juridice ale unui divorț (de exemplu partajul proprietății maritale) pot să fie prevăzute într-un acord încheiat între soții în cauză.

În cazul în care soții au litigii cu privire la circumstanțele divorțului, nu există soluții extrajudiciare de soluționare a acestora.

11 Cui ar trebui să adresez cererea mea (petiția mea) de divorț/separare legală/anulare a căsătoriei? Ce formalități trebuie respectate și ce acte ar trebui să atașez la cererea mea?

Se poate depune o cerere de divorț la:

oficiul stării civile de la locul de domiciliu al unuia dintre soți (dacă domiciliul ambilor soți este în Estonia);

un notar;

tribunalul de primă instanță corespunzător domiciliului pârâtului (o instanță regională).

Cererea de anulare a căsătoriei ar trebui depusă la tribunalul de primă instanță (instanța regională) din regiunea în care își are reședința pârâtul.

Căsătoria este desfăcută de oficiul de stare civilă, în baza unei cereri scrise comune depusă personal de soți. Soții ar trebui să confirme în cerere faptul că nu au niciun litigiu privind copiii, partajul proprietății comune sau hotărârile având ca obiect plata pensiei de întreținere. Cererile de divorț ar trebui să fie însoțite de un certificat de căsătorie. Dacă, din motive întemeiate, un soț nu este în măsură să se înfățișeze personal la oficiul stării civile pentru a depune cererea comună, acesta poate depune o cerere separată, certificată de un notar. Documentele redactate într-o limbă străină trebuie să fie depuse la oficiul stării civile împreună cu o traducere autenticată de un notar, un oficial consular sau un traducător autorizat. Certificatele de căsătorie eliberate într-o altă țară trebuie să fie legalizate sau să conțină o apostilă, cu excepția cazurilor prevăzute într-un acord internațional.

Căsătoria este desfăcută de un notar în baza unei cereri scrise comune, depuse personal de soți. Cererile de divorț ar trebui să fie însoțite de un certificat de căsătorie. Dacă, din motive întemeiate, unul dintre soți nu este în măsură să se înfățișeze personal la biroul notarului pentru a depune cererea comună, acesta poate depune o cerere separată, certificată de un notar. Documentele redactate într-o limbă străină trebuie să fie depuse la oficiul stării civile împreună cu o traducere autenticată de un notar, un oficial consular sau un traducător autorizat. Certificatele de căsătorie eliberate într-o altă țară trebuie să fie legalizate sau să conțină o apostilă, cu excepția cazurilor prevăzute într-un acord internațional.

În cauza matrimonială care urmează să fie judecată de o instanță estoniană, acțiunea trebuie introdusă la instanța a cărei competență judiciară acoperă locul de reședință comun al soților sau, în absența unei astfel de reședințe, la instanța a cărei competență judiciară acoperă locul de reședință al pârâtului. Dacă locul de reședință al pârâtului nu este în Estonia, acțiunea trebuie să fie introdusă la instanța a cărei competență judiciară acoperă locul de reședință al copilului minor al părților sau, în cazul în care părțile nu au un copil minor, la instanța a cărei competență judiciară acoperă locul de reședință al reclamantului. În cazul în care se introduce o cerere de divorț, de separare legală sau de anulare a căsătoriei la o instanță, cererea trebuie să satisfacă toate cerințele formale prevăzute în Codul de procedură civilă (*tsiviilkohtumenetluse seadustik*) cu privire la o acțiune în materie civilă. Cererea și toate documentele doveditoare trebuie depuse la instanță în scris sau electronic, în format A4, în limba estonă.

În expunerea pretențiilor trebuie să se menționeze denumirea instanței, datele de identificare ale reclamantului și ale pârâtului (soții) și ale copiilor minori comuni ai acestora. De asemenea, ar trebui să se indice cine va asigura întreținerea și creșterea copiilor și cu cine vor locui copiii; cererea ar trebui să conțină, de asemenea, o propunere privind viitorul regim al drepturilor părintești și al creșterii copilului. În plus, trebuie indicate și circumstanțele factuale care constituie baza acțiunii; reclamantul trebuie, de asemenea, să menționeze și să prezinte toate probele pe care le deține.

În plus față de cele de mai sus, dacă proprietatea comună face obiectul unui partaj, este necesar să se menționeze, în cerere, componența acesteia și locul în care este situată, să se determine valoarea tuturor bunurilor care aparțin reclamantului și să se prezinte o propunere de partaj al proprietății comune. Dacă soții au semnat un acord marital privind proprietatea, acesta ar trebui anexat la cererea de divorț.

Cererea de divorț trebuie să fie semnată de reclamant sau de reprezentantul său. Dacă acesta semnează prin intermediul unui reprezentant, trebuie inclus și documentul de împuternicire sau un alt document care atestă competențele de reprezentare.

12 Pot obține asistență judiciară în vederea acoperirii cheltuielilor de judecată?

Dacă persoana care solicită asistență judiciară nu poate să plătească cheltuielile de judecată din cauza situației sale financiare sau poate să le plătească doar parțial sau în rate, și dacă există un temei justificat pentru a se considera că în urma participării sale la procedura judiciară va avea câștig de cauză, instanța poate să scutească parțial sau integral respectiva persoană de obligația sa de a plăti cheltuielile de judecată, dispunând ca aceste cheltuieli să fie acoperite de stat.

13 Este posibil să atac o hotărâre de divorț/separare legală/anulare a căsătoriei?

Împotriva unei hotărâri judecătorești în materie de divorț, separare legală sau anulare a căsătoriei se poate formula recurs în temeiul dispozițiilor generale care se aplică procedurilor judiciare privind apelul dacă apelantul constată că hotărârea judecătorească a instanței de prim grad de jurisdicție se bazează pe o eroare de drept (de exemplu, instanța de prim grad de jurisdicție a aplicat în mod incorect o dispoziție legală de drept material sau de drept procedural).

14 Ce ar trebui să fac pentru ca o hotărâre de divorț/separare legală/anulare a căsătoriei emisă de o instanță în alt stat membru să fie recunoscută în acest stat membru?

În conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 2201/2003 al Consiliului, o hotărâre judecătorească de divorț pronunțată într-un stat membru este recunoscută de drept într-un alt stat membru al Uniunii Europene (cu excepția Danemarcei), fără a fi necesară nicio procedură specială.

15 Cărei instanțe ar trebui să mă adresez pentru a ataca recunoașterea unei hotărâri de divorț/separare legală/anulare a căsătoriei emisă de o instanță într-un alt stat membru? Ce procedură se aplică în aceste cazuri?

Pentru a contesta recunoașterea unei hotărâri în materie de divorț, separare legală sau anulare a căsătoriei, trebuie sesizată curtea de apel a statului membru indicată în lista publicată în Regulamentul (CE) nr. 2201/2003 al Consiliului.

În Estonia, instanța districtuală îndeplinește această funcție.

Procedura și termenul-limită pentru atacarea unei hotărâri judecătorești sunt precizate în hotărârea instanței.

16 Care este legislația în materie de divorț pe care instanța o aplică într-o acțiune de divorț între soți care nu locuiesc în acest stat membru sau care sunt de naționalități diferite?

În cazul divorțului, trebuie să se aplice legislația din țara în care se află domiciliul comun al soților. Dacă soții locuiesc în țări diferite dar au aceeași cetățenie, efectele juridice generale ale căsătoriei sunt definite de legislația țării ai cărei cetățeni sunt. Dacă soții locuiesc în țări diferite și au cetățenii diferite, efectele juridice generale ale căsătoriei sunt determinate pe baza legislației țării în care s-a aflat ultimul lor domiciliu comun, cu condiția ca unul dintre soți să locuiască în continuare în respectiva țară. Dacă, în baza celor de mai sus, legislația aplicabilă efectelor juridice generale nu poate fi determinată, se aplică legislația țării cu care soții au cea mai puternică legătură, în orice alt mod.

Dacă divorțul nu este permis în temeiul legii menționate mai sus sau este permis numai în condiții foarte stricte, în locul acesteia se aplică legislația estoniană dacă unul dintre soți locuiește în Estonia sau deține cetățenia estoniană sau dacă a domiciliat în Estonia sau a deținut cetățenia estoniană la data când s-a încheiat căsătoria.

Această pagină face parte din portalul [Europa ta](#).

Ne-am bucura să primim [feedbackul](#) dumneavoastră cu privire la utilitatea informațiilor furnizate.

This webpage is part of an EU quality network

Ultima actualizare: 16/12/2020

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.